

ከልተ ቆጸልቲ ዓቢይቲ ዋኒናት ተጋሩ

ዘፅአት- ካብ መቐለ

ትግራይ ኦገስት 23, 2016

ናይ ነገራት ኣንፈት ንዘስተብህል፣ ኣብ ቅድሚትና ዘለዉ ፈተናታት ካብቶም ዝሓለፍናዮም ኩሎም ብዓይነት፣ ስፍሓትን ዕምቆትን ዝዛዩዱ እምበር ዝወሓዱ ኣይኮኑን። ስለዝኾነ ድማ ብብግዚኡ ንዝፍጠሩ ጊዜያዊ ፀገማት ሓዊ ኣብ ምጥፋእ ጥራሕ ተፀሚድና ኣብ ሰንፈለል ከይንነብር ጥንቃቕ ክንገብር ይግበእና።

ብርግፅ ንቶም ብብግዚኡ ዝፍጠሩ ሃንደበታዊ ፀገማት፣ ተጻብኢታት ግቡእን ተመጣጣኒን ግብረ-መልሲ ምሃብ ግድን እዩ። ንኣብነት፡ ንቲ ሓዚ ኣብ ከባቢታት ጎንደርን ካልኣት ከባቢታት ኣምሓራን ብኒ የጎንደር ሕብረትን መሰል ሓይልታት ትምክሕቲን ውዲት፣ ብገለ መራሕቲ ብኣዴን ኣተሓባርነት፣ በዓል ግብጽን ሸዓብያን ኣይዞኹም በሃላይነት ተፈጢሩ ዘሎ ፅልኣት ዝወለዶ ኣንጻር ተጋሩ ዘቕንፀ ጥቕዓት ኣትሪርና ዓው ኢልና ድምፅና ከነስምዕ (ዓው ኢልና ድምፅና እነስምዕሉ መንገዲኸ ኣለና ድዩ? ንሱ ቀዲልና እንምልሶ ሕቶ እዩ)፣ ክንኩንኖ፣ ዝተዋደደ ግብረ መልሲ ክንህብ ከደልየና እዩ። ካልኣት ንዝፍጠሩ ወድዓዊ ፀገማት እውን ከምኡ ብብግዚኡ እናተኸታተልና፣ ብሕብረት ንምክቶም።

እዚ ግን ግዚያዊ ናይ ሓዊ ምጥፋእ ስራሕ እምበር ርሑቕ ዘኸደና ኣይኮነን፤ ዘላቂ ረብሓና እውን ዘረጋግፀልና ኣይኮነን። እቲ ቀንዲ ዋኒንና ክኸውን ዘለዎ ምክንያት እቲ ሓዊ መርሚርካ እቲ ፀገም ካብ ምንጭ ምንቃፅ እዩ። እቲ ቐንዲ ዋኒንና ክኸውን ዘለዎ ዘለቂ ረብሓታትና ዘረጋግጹ፣ ንቶም ግዚያዊ ፀገማትና ፈቲሖም ካልኣት ቀፀልቲ ተጻብኢታት እውን ንኸይመፁ ዝከላኸሉ፣ ነብስኻ ብኹሉ መዳይ ናይ ምሕያል ስራሕ እዩ። እታ ዓለቕቲ እትፍልፍል ዘላ ዔላ እውን ክትድፈን ኣለዎ። ኣብኡ ኣትኩርና ንስራሕ። እታ ዔላ ድማ ኩለመዳያዊ ሕመቕና እዩ። ኣብኡ ኣዕሪና ንስራሕ።

መሰረቲ እታ ሓዚ ዘላ ሃገረ-እስራኤል በዓል Theodor Herzl (ጋዜጠኛ) ኣብ መወዳእታ 19 ክ/ዘመን World Zionist Organization ዝተብሃለ ከም think-tankን መተሓባበሪ ኮሚቴን ኮይኑ ዘገልግል ማሕበር መስራቶም ብዛዕባ ምጥያሽ ሃገረ-እስራኤል እንትሓስቡ ብዘም ዝስዕቡ ነጥብታት ሓበራዊ ምርድዳእ ፈጠሮም ነይሮም፤

1. ሚድያታትን ፋይናንሳዊ ትካላትን ዓለም ክቆፃፀሩ ከምዘለዎም፤

2. ኣብ ዓለም ዘለዉ ኣይሁዳውያን ብፍልጠት ውሽጦም ክሃንፁ፣ ኣብ ዓውዲታት ሳይንስን ቴክኖሎጂን ፈንጺሖም ክወፁ፣ ብኹሉ መዳይ ጠንኪሮም ክፀንሑ ጎስጓስ ክግበር፣ ብሉፃት ልሂቃን ክፍጠሩ ኩነታት ምምቕቓው፤
3. ኩሉ ኣይሁዳዊ እቲ ዝጠፍአ ቋንቋኡ እብራይስጥ ከም ብሓዱሽ ክመሃር፣ ኩሉ ሰብ ኣስማቱ ኣይሁዳዊ ክገብር ጎስጓስ ክገብሩ ከምዘለዎም፡፡

ሎሚ እቲ ቐንዲ ውግእ ናይ ክላሽ ዘይኮነስ ናይ ሓሳብ፣ ናይ ፍልጠት እዩ፤ ሚድያ ድማ እቲ ዝዓበየ መሳርሒ ኩናት እዩ፡፡ 1948 ዓ.ም ፈላሚ ቀዳማይ ሚኒስትራ David Ben-Gurion ገይራ ዝተጣየሸት ሃገራ-እስራኤል ምስ ኩሉ ተግባራት ከም ሃገር ደው ክንቐጽል ዝገበራ ኩለመዳያዊ ጥንካረኣ እኳ እንተኾነ ናይ ዓለም ሚድያታት ዳርጋ ኩለን ኣብ ትሕቲ ቁፅፅር ኣይሁዳውያን ዝኣተዎ ምዃነን፣ ኣይሁዳውያን ኣብ ዓውዲታት ሳይንስን ቴክኖሎጂን ርሒቆም ምስጓምም፤ ጥንኩራት ዝኾኑ ማእኸል ልህቐት ቲንኩ-ታንክታት ምህላዎም፣ ብኹሉ መዳይ በሊጾም ምርካቦም ብሓዊ ተኸቢቦም ህልውንኣም ኣረጋጊጾም፣ ኣረጋጊጾም ጥራሕ ዘይኮነስ ሃፍታም፣ ስልጥንቲ፣ ማእኸል ፍልጠት፣ ማእኸል እንጀራ ዝኾነት እስራኤል ፈጢሮም፤ ልዕሊ 1 ሚልዮን ካብ ኣፍሪካን ካሊኦ ክፍሊ ዓለምን ዝኸዱ ስደተኛታት እውን ኣዕቕቡም ኣለዉ፡፡

ሓዚ ኣብ ውሽጢ ሓፂር ግዘ እንታይ ንግበር?

ክልተ ቀንዲ ዋኒናት ኣለዉና- ንጽባሕ ዘይበሃሉ ክልተ ቀንዲ ዋኒናት፤

1. ምጥያሽ ጥንኩር ሚድያ (መደብር ቴሌቪዥን) ተጋሩ፡

ኢንፎርሜሽን ዝለዓለ ሃፍቲ፣ ሚድያ ድማ ልዕሊ ኒኩልየር ዓረር ኣብ ዝኾነሉ 21 ክ/ዘመን እናነበረ ልዕሊ 6 ሚልዮን ህዝቢ ዓው ኢሉ ድምፁ ዝስምዑሉ፣ ሓሳባት ብነፃ ዝለዎዎጡ ሓደ ምዕቡል ሚድያ የብሉን፡፡ ንሓሳብ ብሓሳብ እንምክተሉ፣ ብዙሓት ሓሳባት ብነጻ እነሸራሸርሉ፣ ሓደሽቲ ሓሳባት ዝፍጠሩሉ፤ ባህልናን ቋንቋናን እንማዕብለሉ ሓደ ህይወት ዘለዎ ሚድያ የብልናን፡፡ እዚ ከም ህዝቢ ውርደት እዩ፡፡ ትግራዊ ዝኣክል ኣብ ዝኣመነሉ ውፋይ፣ ቆራጽ፣ ሓቦኛ ዝኾነ ህዝቢ ሒዝና ሓንቲ ነጻ ዝኾነት፣ ስኒ ዘለዎ፣ ሓሳባትና ብዘይሰኸፈት እነሸራሸረላ ቴሌቪዥን ዘይምህላዉ ኣዐርዩ የሓመኒ፡፡ ኣሽንጻይዶ ንቕኑዕ፣ ንሰናይ ዕላማስ ንጥፍኣት፣ ፅልኣትን ቅርሕንቲን ንምስፍሕፋሕ እኳ ቴሌቪዥን ጣብያ ዝኸፈት! ንሪአምኮለና በዓል ኢሳት፡፡ ንሳቶም ብዘይገደብ ዝዘርኡዎ ናይ ፅልኣት ዘርኢ ቦቕሉ ንሪኢ ኣለና ተጋሩ ንብረቶም እንትቃፀል፣ ብትግራዊነቶም እንትቐተሉ፡፡ ንሕናኽ እንታይ ንገብር ኣለና? እግሪ እግርም ስዒብና ፅልኣት ክንሰብኽ ኣይኮነን፤ ንሓሳብም ብሓሳብ፣ ንሕሶቶም

ብመርትዎ፣ ንፅልኣቶም ብምኸንያት ክንመግቶ፣ እቲ ቡብግዚኡ ዝፍኑዉዎ ዝተዛብዐ መረዳእታ ሚዛን ከነትሕዞ ይግባእ። ካብኡ ሓሊፉ ድማ ዘላቂ ረብሓታትና ንምውሓስ፣ ንህዝቢን ዓዲን ይጠቕሙ እዮም ዝተብሃሉ ሓሳባት ብዘይሰኸፈት ብግልጺ ንዘራረበሉ፣ ጉዕዞና ኣንፈት ነትሕዘሉ ሚድያ የድልየና። ምጥያሽ ሚድያ ንዓና ንተጋሩ ኣዝዩ እዋናዊ ዝገብሮ ህሉው ናይ ሚድያ ሓይሊን ረብሓን ከምዘሎ ኾይኑ ብኣውሩኡ ድማ ኣንጻር ህልውናና 24 ሰዓት ዝሰብኩ ፀላኤ-ሰናያት ኣብ ዘለዉሉ ኩነታት ኢድካን እግርኻን ዓረፅፍካ ኮፍ ኢልካ ምጽባይ ሓደግኡ ብተግባር ንሪኦ ስለዘለና እዩ።

2. ምጥያሽ ነፃ Think-tank ተጋሩ፤

ካብኡ ቀጺሉ ዘሎ ናይ ኩልና ርብርብ ዝሓትት፣ ኣብ ሓጺር እዋን ተግባራዊ መልሲ ዝሓትት ጉዳይ ድማ ጉዳይ ምጥያሽ ማእኸል ልህቐት ስትራቴጂያዊ ኣተሓሳስባታት (center for strategic studies)ን ኣብዚ ዝነጥፍ ኣብ መላእ ዓለም ዘለዉ በላሕቲን ፈተውቲ ዓዶምን ተጋሩ ዝሓቆፈ ሓደ Think-tank ጉጅለን እዩ። ሓሙሽተ ሚልዮን ህዝቢ ትግራይ ዋላ ሓደ ትርኒዕ ዝለ ስትራቴጂያዊ ሓንፃዊ (strategist thinker) የብሉን። ህሉው ኩነታት ተዓዚቡ፣ ፅባሕ ክመጽእ ዝኸኸል ኣሚቱ፣ ኣንፈት ቀፃሊ ጉዕዞ ዝሰምር ሓደ ኩለመዳያዊ ስትራቴጂስት የብልናን። “ሙዚቃና ከመይ ይኺድ፣ ግጥምታትና ኣበይ የድህቡ፣ ባህልና ከመይ ይኹን፣ ማሕበራዊ ፍልስፍናና ከመይ ይቃነ፣ ኢኮኖሚና ከመይ ይኺድ፣ ምስ ካልኣት ዘለና ሕብረት ከመይ ይሰጉም ወ.ዘ.ተ” ኢሉ፣ ኣንፈታት ዘቐምጥ፣ ዓቕሚን ተገዳነትን ዘለዎ ሓደ ትርኒዕ ዝበለ ስትራቴጂስት የብልናን፣ እንተሃለወ እውን ክሳብ ሓዚ ኣድማዒ ተፅዕኖ ክፈጥር ኣይከኣለን ማለት እዩ። እዚ ከም ህዝቢ ኣዝዩ ከተሓሳስበና ይግባእ። ድሕሪ ሓዚ ህ.ወ.ሓ.ት ክሓስበልና ክንፅበ የብልናን። ብስሩ እውን ነጻ ሓይኑ ሓሳባት ከመንጨፎ ዝኸኸል ሰብ እዩ ዘድልየና፣ ኣብዚ ቐረባ እዋናት እዚ ተበግሶ ንምዕንፃል ይመስል ኣካል እቲ ሓዚ ዘለና ሕመቕ ዝኾኑ ገለ ተጠወርቲ ህ.ወ.ሓ.ታውያን ተኣኻኺቦም ሓደ ስማዊ ቲንክ-ታንክ ኣጣይሾም ከምዘለዉ ንሰምዕ ኣለና። ንሱ ንረሰዐዮ፣ ከምዘይህሉው ንቐፀሮ። የለን እውን።

ክልቲኦም ዓበይቲ ዋኒናትና ካብ ወረቐት ናብ ህልውና ንምስግጋር ናብ ተግባር ንእቶ። ካብ ክልቲኦም ውሽጢ ድማ ምጥያሽ ሓደ ዓብዩ ጥንኩር ሚድያ ቅድሚት ክንሰርዖ ዝግባእ እዩ። ማእኸሉ ኣብ ወጻኢ ዓዲ ሓደ ዓብዩ ዓለም ለኻዊ መደብር ቴሌቪዥን ከነጣሽ ይግባእና። እዚ እቶም ካብ ደገ ዝመፁ ዘለዉ ናይ ሓሳብ ተጻብኣታት ንምክተሉ፣ ብኣውሩኡ ድማ

ረብሐን ህልውናን ህዝቢ ትግራይ ንምውሓስ ዝጠቐሙ ስትራቴጂያዊ ሓሳባት ነሽራሽረሉ፤ ባህልና፣ ቋንቋና፣ መንነትና ንዕቅብሉ፣ ነማዕብለሉ።

ብዙሓት ኣብ ወጻኢ (ብፍላይ ኣብ ኣሜሪካ) ዝነበሩ ተጋሩ “ሓደ ተገዲሱ ዘተሓባብር ኣካል ይጣየሽ፣ ሙሉእ ናይ ፕሮጀክት ፕሮፖዛል ይዳሎ እምበር ክንዲ ዝከኣለና ክንሕግዝ ኢና፤ ተሎ ናብ ተግባር ንእቶ” ይብሉ ኣለዉ። ተግራዎይ ንዝኣመነሉ ግዱስ፣ ቆራፅ እዩ። ሓደ ንቤተክርስቲያን ዝቐረበ ሰብ ኣብዚ ቐረባ እዋን እንታይ ኢሉኒ “ኣብ ኣውሮፓ፣ ኣውስትራልያ፣ ኣሜሪካ ዝነበር ትግራዊ ካብቲ ጠቐላላ ኢትዮጵያዊ 5-10 % እንተኾነ እዩ። ዝገርመካ ግን ኣብ ዋሽንግተን፣ ኣውስትራልያ፣ ለንደን ወ.ዘ.ተ ዝተሰርሑ ኣብያተ ክርስቲያናት መሰርሒ ዝኸውን ልዕሊ 90 %ካብ ተጋሩ እዩ ተረኪቡ” ኢሉኒ። እዚ ናይ ተጋሩ ብልጫ፣ ሓለፋ እዩ- ውፋይነት (commitment)!

ርግፀኛ እዩ እዚ ኩሉ ቆራጽ ትግራዊ ሒዝና ገንዘብ ብዙሕ ሕግምና ኣይኸውንን። ኣሽንኳይዶ ንዝኣመነሉ መኪንኡን ወርቁን ሸይጡ ዝህብ ውፋይ ህዝቢ ሒዝናስ ኣብ ወጻኢ ዘሎ ትግራዊ ብነብሲወከፍ 50፣ 50 ዶላር ኣዋጂኡ እውን ክልተ ሰለስተ ቴሌቭዥን ጣብያ ክሰርሕ ምኽኣለ። ሓዚ ዝገርም ምልዕዳል ተፈጢሩ ኣሎ። ክሳብ ሓዚ ተበግሶ ወሲዱ፣ ስርሓይ ኢሉ ዘተሓባብር ኣካል ስለይተጣየሽ ግን ናብ ተግባር ክእቶ ኣይተኸኣለን። ኣብ ኣውሮፓ፣ ኣሜሪካ፣ ኣውስትራልያ ወ.ዘ.ተ ዘለኹም ተጋሩ በጃኹም ተራኪብኩም ተዘራረቡ፤ ሓደ ዘተሓባብር ኣካል እውን ኣጣይኹ፣ ብቐልጡፍ ድማ ናብ ተግባር ንእቶ። ትርጉም ዘለዎ ለውጢ ዝጥር፣ ስኒ ዘለዎ ሚድያ ክኸውን እንተኾይኑ ኣብ ወጻኢ (ኣብ ኣሜሪካ፣ ኣውሮፓ፣ ወይ ኣውስትራልያ) እምበር ኣብ ኢትዮጵያ ክጣየሽ የብሉን። ንግዚኡ ኢትዮጵያ ንኒ ቃና ጥራሕ እያ።

ካብዘን ክልተ ዋናናትና ዝኾነ ኣንፈትና ከስሕተና፣ ከረሳስዐና፣ ከዘናግዐና፣ ንድሕሪት ክመልሰና ክንፈቅድ የብልናን። ብፍላይ ኣብ መዳይ ሚድያ ኣብ ቀረባ እዋን፣ ኣብ ዝቐፀላ ሒደት መዳልቲታት ካብ ልብና ቆሪጽና ናብ ተግባር ንእቶ። ኣብ ውሽጢ ዓዲ፣ ኣውሮፓ፣ ኣሜሪካ፣ ኣውስትራልያ ወ.ዘ.ተ ነፃ ዝኾኑ (ዘይሻራዊ) መተሓባበርቲ ኮሚቴታት ይጠየቡ፤ ኣድላዩ ናይ ስራሕ መቐሎ ገይሮም ድማ ናብ ስራሕ ይተኣቶ።

ግዘ የብልናን፣ ተሎ ናብ ተግባር ንእቶ። ብዕራይ ናብ ዘበለ የብል፣ ዕርፊ ኣፅንዕ...

ዘፅኣት- ካብ መቐለ